

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58 - GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abbon. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel: 684541
Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 070-275154

W E E K P L A D

=====
nadruk verboden

22e jaargang nr.13

=====
25 november 1977

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Aan het begin van de bijeenkomst moet ik u er op wijzen, dat wij, sprekers van de Orde, niet onfeilbaar zijn. U wordt verzocht zelf na te denken over alles, wat gezegd zal worden. Ons onderwerp dient actueel te zijn. Ik zou de aandacht willen vragen voor:

ONTWIKKELINGEN IN AFRIKA

=====
In Afrika vindt op het ogenblik een vreemde en snekke ontwikkeling plaats. Wil men beseffen, wat er gaande is, dan zal men allereerst voor ogen moeten houden, dat wij hier te maken hebben met volkeren, die gemiddeld leven in een stijl en met een mentaliteit, zoals die in Europa meer dan 1000 jaren geleden reeds verdween.

Deze mensen moeten in zeer snelle tijd niet alleen een meer technische maatschappij binnentreden, maar bovendien een consumentenmaatschappij.

Dit betekent, dat veel van hun mythen en legenden een andere vorm aan gaan nemen, die vanbuitenaf werd beïnvloed door christendom en islam. Hierdoor zijn deze mensen nu, al dan niet bewust, aan het zoeken naar een andere, maar hen eigen wijze van leven en denken.

Er zijn de laatste tijd nogal wat ontwikkelingen, die erg interessant zijn op gebied van denken, religie en mystiek. Het westen kan dit alles naar ik vrees niet geheel overzien en de achtergronden niet begrijpen, die men politiek wil interpreteren, terwijl zij in feite veel meer te maken hebben met een voor de westerling nogal vreemde gevoelswereld.

In alle nieuwe gebieden zien wij partijen opstaan, die ook na het vrijworden van een gebied nog heftig om de absolute macht strijden. Misleidend is hierbij, dat deze groepen gemeenlijk uiteen schijnen te vallen in zeer linkse, gematigd socialistische en nogal behoudende groepen.

Waarbij de twee laatste groepen in vele gevallen worden geleid door predikanten, priesters e.d. van eigen ras, maar officieel behorende tot een van de kerken, die buiten Afrika hun grootste aanhang vonden.

Men verwacht nu, dat deze mensen ook volgens de inhoud van de door hen verkondigde leer zullen reageren, waarbij men eenvoudig vergeet, dat deze mensen allen stammen uit een volk en een omgeving, waarin alle geloof feitelijk animistisch is. Voor hen is alles beziel.

Een geloof, dat je eenvoudig met de mond kunt verwerpen, maar niet zo gemakkelijk uit je hart kunt bannen. Vandaar, dat er in Afrika nu nog kommunisten zijn, die zeggen aan niets te geloven, maar wel bezweringsformules mompelen, wanneer zij in het donker op pad moeten gaan of gevaren vrezen.

Zo is het ons ook bekend, dat een vooraanstand rooms katholiek priester op een gegeven ogenblik een medicijnman bezocht en deze een ruime som betaalde, opdat deze een bezwering zou uitspreken ten nadele van een politieke tegenstander. Wat op zich eerder vreemd en belachelijk, dan ernstig aandoet, wanneer je de zaak vanuit een westers standpunt beziet.

Maar dan beseft men de achtergronden niet. Indien een mens leeft in de in feite afgesloten gemeenschappen, zoals die in het grootste deel van Afrika zeer lange tijd bestaan hebben, kom je er al snel toe aan te nemen, dat alles, wat ernstig gezegd wordt omtrent minder bekende zaken, waar zal zijn.

Wanneer iemand je dan vertelt, dat hij een eind verder een tijger heeft gezien - niet voorkomende in Afrika - en bovendien nog voorzien van een olifantsstaart, zo knikt men wijsgerig en vraagt, of het dier mogelijk een godheid is geweest. Want indien de waarnemer gunstig bekend staat, zal men aannemen, dat zijn verhaal zonder meer op waarheid berust.

Indien er iemand komt, die zegt: Jezus zal u verlossen!, zo is de natuurlijke reactie niet de vraag, hoe dit mogelijk zal zijn, maar alleen wanneer dit wel zal gebeuren.

Op deze wijze wordt het wel moeilijk een scheiding te maken tussen de praktijk van het dagelijkse leven en de leer, zoals dit in andere delen van de wereld vaak gebruikelijk is.

De missies hebben de mensen bijgebracht, dat het christendom de enige waarheid is. Dus zullen christenen reageren op alle onrecht, alle afwijking van hun eigen gedrag en denken met een: dit is niet aanvaardbaar, wij zullen daar tegenin gaan, want Jezus zal ons bijstaan en, zo wij vallen, opnemen in zijn hemel.

Zeker, een eenvoudige wijze van reageren. Maar zo heeft men duizenden jaren lang gereageerd, zowel in hogere als lagere beschavingsvormen. Wanneer je dan ziet naar de ontwikkelingen, die zich op het ogenblik vooral in midden-Afrika aan het voltrekken zijn, is de konklusie gewettigd, dat de mensen, dank zij de vele beïnvloedigen, kwamen tot een wonderlijk mengsel van geloof en magie, dat hun handelingen en daden meer bepaalt dan begrippen als menselijkheid, rijkdom e.d.

Hoe vreemd u dit moge klinken, zeker is wel, dat juist uit een dergelijke vermenging een geheel andere wijze van leven, denken en geloven voort kan komen, die grote invloed kan hebben op de verdere ontwikkeling van de gehele mensheid.

Om u een beeld te geven van ontwikkelingen geef ik u een parallel, die zijn voltooiing bijna heeft bereikt.

Tibet was lange tijd een gebied, waarin animisme en tovenaars een hoofdrol hadden. De enige geleerden, dokters en zelfs rechters waren de magiers. Hun gezag was onaantastbaar naar het scheen.

Toen kwam het boeddhisme. Even scheen de macht van de magiers terug te vallen en het animisme teloor te gaan. Maar vreemd genoeg werd het denken van de boeddhistische monniken steeds meer beïnvloed door de magie en zo bleken al snel ook de volgelingen zich weer met magie en animisme bezig te houden, zij het nu in andere termen.

Maar daarbij bleef het niet. Voor de boeddisten werden allerhande mystieke en wonderlijke zaken, die in de lagere landen voornamelijk theorieën bleven, tot iets, waar je dagelijks mee te maken had en waarmee je elke dag weer moest leven.

Het gevolg was, dat de monniken niet alleen afwijkende denkwijzen ontwikkelden en bepaalde gevechtstechnieken, maar ook dat zij steeds meer aan magie gingen doen en zo in het land gebruiken en denkwijzen introduceerden, die de Chinezen, ondanks al hun macht en streven, tot op deze dag niet hebben kunnen veranderen of uitroeien.

De ontwikkeling in Afrika is vergelijkbaar met die in Tibet op het ogenblik, dat de boeddisten en de magiers in denken en werken bepaalde overeenkomsten gingen ontdekken.

Een ieder, die begrijpt, hoezeer godsdienst en magie voor alle mensen een feitelijke tweeenheid vormen, zal beseffen, dat de mensen in veel sterkere mate dan voor een meer materialistische beschaving denkbaar is, er toe worden gebracht in zich de krachten te activeren, waarvan het bestaan, direct of indirect, door de verkondigers van een geloof naar voren wordt gebracht. Een wonderverhaal is geen legende uit het verleden, maar een voorbeeld van alles, wat ook nu nog kan gebeuren.

In Afrika gaan nogal wat z.g. christelijke gebedsgenezers als een soort medicijnmannen rond. Hun drijfveer is niet in de eerste plaats te vinden in hun behoefte aan rijkdom, maar in hun geloof. " Gaat uit en geneest de zieken in mijnen naam en de naam des vaders", zo horen zij, dat Jezus eens gezegd heeft tot zijn volgelingen. En velen reageren: wanneer Hij dit gezegd heeft, zullen wij het maar doen ook. Waarbij opgemerkt moet worden, dat zij in zeer vele gevallen nog resultaat boeken ook, vooral omdat zij naast het gebed ook de oude methoden van tovenaars en de nieuwe methoden van de blanke medici gebruiken.

U zult hiervan niet al te veel te horen krijgen, omdat een dergelijke benadering van genezing - en vele andere facetten van het bestaan - de westerling als onredelijk, ongeloofwaardig en onaanvaardbaar treft.

U moet begrijpen, dat het westen niet kan begrijpen, wat de hoofdzaak is voor een afrikaan, zelfs niet wanneer men wordt gekonfronteerd met Israel en de problemen daar omheen. Men redeneert dan: de fout ligt vooral in de onrechtigheid van de palestijnen.

De weerstand van de islamitische staten heeft echter weinig te maken met medelijden met of een opkomen voor de palestijnen. Eerder voelt men zich aangetast door het bestaan van Israel, omdat er nu opeens een vreemde eend in de bijt is, een land met mensen, die geheel anders leven, denken en geloven dan de arabische wereld. Het is dit anders zijn, veel meer dan de zaak van de palestijnen, waardoor het bestaan van Israel als onaanvaardbaar wordt ervaren.

Indien de wijze van leven van de joden in dit land niet zou afwijken van de leefwijze van de doorsnee arabier, dan zou men hen minder haten en indien zij dan toe zouden willen geven, dat hun God in feite toch ook Allah is, zou de vrede snel getekend zijn.

De eenheid van het islamitisch blok wordt voornamelijk bepaald door gelijkheid van leefgewoonten en denkwijzen, in veel mindere mate door een werkelijke, onveranderlijke en blijvende trouw aan de leer zelf.

Waarbij opgemerkt moet worden, dat de islam zijn aanhangers in geheel Afrika kent, ook in de z.g. donkere delen van dit werelddeel, terwijl in vele van de nieuwe landen de islamieten in feite de macht geheel of grotendeels in handen hebben.

Wanneer je kijkt naar alles, wat er gebeurt in het land van Idi Amin, zo dient men te beseffen, dat hier niet alleen maar sprake is van een diktatuur zonder weerga, maar daarnaast wel degelijk van een meedogenloze strijd tegen het christendom en bepaalde stammen.

Alles speelt zich op een andere manier af dan de meeste europeanen denken. Vooral, omdat een westerling al snel meent het recht te hebben, ook wat aan zijn eigen belangensfeer te denken en zijn eigen voordeel na te streven ondanks alles.

Daarbij meent men, door materiele voordelen te bieden, een grote en blijvende invloed uit te kunnen oefenen en beseft men niet, dat dergelijke dingen alleen gelden aan de oppervlakte. Wanneer overlevering en ervaring zeggen, dat een bepaalde soort mensen je vijand is, dan kun je dit wel tijdelijk vergeten, maar - ongeacht de soms zeer prettige relatie met eenlingen van dit andere ras - is en blijft dit ras als geheel je vijand en blijft ook je vriend ondanks alles daarvan deel uitmaken.

Ook de vriendschap, die men mogelijk voor een vreemdeling koestert, zal hierin geen werkelijke verandering brengen. Het ras is en blijft je vijand, zelfs je vriend is je vijand en de enige manier om een vijand werkelijk tot je vriend te maken, is hem te doden en bepaalde ritens te volgen.

Vele bloedbaden zijn vanuit deze benadering zonder meer begrijpelijk. Nu wordt ook duidelijker, hoe het komt, dat bepaalde bevrijdingsbewegingen niet alleen onderscheiden kunnen worden aan de hand van de denkbeelden, die zij verkondigen, maar vooral ook aan de verschillende stammen, die in dergelijke bewegingen een rol spelen. Bij nadere beschouwing blijkt steeds weer, dat de naijverige bevrijdingsbewegingen in feite eerder een strijd tussen de stammen vertegenwoordigen dan de strijd voor een bepaalde vorm van vrijheid en zelfstandigheid, die men beweert na te streven. Slaagt een groep er in de macht aan zich te trekken, dan zijn opeens alle leden van andere stammen of etnische groepen minderwaardig en worden even slecht behandeld als vroeger door hun meesters, die verdreven werden.

Ondanks deze sterke tegenstellingen is er een band, die Afrika meer één kan maken, wanneer dit werkelijk nodig is. Want over geheel Afrika strekt zich een net uit van tovenaars en wonderdokters. Hun wijze van werken wordt wel groene magie genoemd. In feite is hier sprake van een groep, die op animistische basis geestelijke capaciteiten ontwikkelde en gebruikte lang voor blanken in dit gebied doordrongen. Zij gevoelen zich door hun "kunde" onderling verbonden en hebben grote invloed zelfs in deze tijd en tot in de hoogste regeringskringen toe.

In de strijd tegen alle andere vormen van macht maken deze mensen gebruik van uitwassen van het magische denken, die bekend werden als leeuwmannen, luipaardmannen e.d. En ofschoon deze machtsmiddelen algemeen werden gehaat en gevreesd, of mogelijk juist hierdoor, vormden de ingewijden, de wonderdokters, een netwerk, dat geheel Afrika doordeesemde met een zelfde vorm van denken en energie.

Nu blijkt, dat deze groene magiers de neiging tonen uiterlijk op te gaan in de christelijke of mogelijk kommunistische opzet, die in deze dagen de overhand schijnt te krijgen.

In vele gevallen betekent dit niets anders dan een uitoefenen van de oude praktijken en een behouden van de nieuwe macht op grond van leringen, waarin de ingewijden zelf niet geloven en met middelen, waar de westerlingen niet in plegen te geloven, maar die toch zeer sterk en bruikbaar zijn.

Niet voor niets ziet u nog steeds vele opperhoofden - en zelfs sommige staatshoofden, met een zebrastaart, meestal gevat in donker hout, met zich dragen. De blanken beschouwen dit als een stukje folklore, wanneer zij de werkelijke betekenis hiervan niet kennen.

Deze "staart" is in feite een fetish, een kracht - middel, waarin, naar men aanneemt, de kracht van bepaalde voorvaderen en daarnaast vaak van bepaalde duivels of goden aanwezig is.

De gebaren, die met dit tovermiddel worden gemaakt, betekenen niet alleen maar een groet, ook al wil de blanke dit er gemeenlijk uit lezen, maar betekent gelijktijdig een soort zegening en dreiging in één geste.

Of dit ook nu nog geldt en de staatslieden, die men met een dergelijk sierraad ziet rondlopen, daarin zelf nog geloven? De meesten van hen doen dit inderdaad. En geen wonder. Ook al zullen zij uiterlijk hun geloof mogelijk ontkennen, het is hen door hun opvoeding onmogelijk zich eraan te onttrekken. Zoals in uw land menige ongelovige politicus onbewust een preektoon aanslaat en probeert de mensen te bezweren op de zelfde wijze, waarop in zijn jeugd priester of dominee plachten te doen en innerlijk gelooft, dat hij hierdoor inderdaad meer macht over zijn gehoor zal krijgen.

Eeuwen lang hebben mensen geloofd in bepaalde waarden, zich gebogen voor bepaalde uiterlijke symbolen van geheimzinnige machten. Ook al ontkennen zij dit nog zo nadrukkelijk, diep in zich zien zij in een dergelijke fetish dan ook niet een uitdrukking van bereikte status, maar eerder een verbinding tussen zichzelf en onzichtbare krachten, die het hen mogelijk zullen maken, zich te handhaven en ook geestelijk een bepaalde macht over anderen te verwerven.

Deze gemeenschappelijke achtergronden zijn albehalvend. Wanneer binnen een stamverband strijd ontstaat tussen b.v. christenen en moslims, zo kan men er zeker van zijn, dat deze strijd van buitenaf werd aangemoedigd en voordelen werden geboden aan de strijders. Valt deze prikkel weg, dan blijkt men binnen stamverband al snel de vrede weer te vinden.

Zeker wanneer je verder het binnenland intrekt, heb je niet voornamelijk met verschillen van geloof en belangen te maken, maar met verschillen van stam en opvoeding. Dezen bepalen het gedragspatroon tegenover alle anderen.

De basis van het geloof is voor een ieder van hen: Er zijn vele geesten en demonen, ik kan hen bezweren. Iemand, die sterker is, dan ik daarbij kan mij hierdoor echter schaden of doden. Ik echter kan andere werelden betreden, kan natuurkrachten regeren, mits ik maar sterk genoeg blijf.

En of de nodige kracht dan wordt gezocht in magische formules, het nieuwe testament, of de Koran en overleveringen, doet niet ter zake. Bepalend is het besef, dat men in zijn leven verbonden is met allerhande machten en krachten, zodat alles, wat men doet, zich niet alleen op menselijk vlak weerspiegelt, maar ook samenhangt met geestelijke ontwikkelingen en werkingen.

Voor de meer gevorderden geldt daarbij nog, dat zij zichzelf in een soort trance kunnen brengen en zo kunnen weten, wat er gaat gebeuren, nieuwe mogelijkheden en waarden kunnen beseffen en nieuwe krachten kunnen ontwikkelen.

Zeker is, dat dergelijke mensen soms vooruit zien, wat er gebeuren zal en bovendien vaak waarnemen in ruimte en tijd op een wonderlijke wijze.

Vanuit een stoffelijk standpunt zijn er in het leven van zo denkende mensen vele ogenblikken van ontruktheid en dan niet een vorm van ontruktheid, zoals wordt verondersteld bij een kluizenaar, die zich in de eenzaamheid terugtrekt, maar een vorm van ontruktheid, die in het dagelijkse leven een rol speelt en zelfs gebruikt kan worden door een soldaat, kort voor hij ten aanval moet gaan, de burger in zijn hut, de geleerde voor hij zijn experimenten begint.

En voor men iets belangrijks gaat ondernemen, zal men innerlijk zijn geesten en demonen aanroepen, ook al past zo iets niet in een moderne samenleving en laat men daarvan naar buiten toe dus niets blijken.

In Afrika treft men overal nog gemeenschappen, die steeds weer samenkomen en geesten oproepen. Maar dan niet, zoals u dit pleegt te doen, maar eerder specifieke geesten, zoals de geesten van voorvaderen enz. Dezen geven raad, doen kleine wonderen, vertellen, hoe men dient te handelen. En dit bestaat nog steeds in dit schijnbaar steeds moderner wordende Afrika van vandaag.

Want hier voelt elke mens zich min of meer deel van een onzienlijke wereld en is er van overtuigd, dat hij, mits waardig, deel zal worden van die onzienlijke werelden. Wat vreemd klinkt.

Mogelijk voelt u het aan als een soort waanzin, niet veel beter dan het door vele stammen eerst in de laatste 50 jaren afgezworen geloof, dat je, wanneer je een wijs man ontmoet, diens hersenen na diens dood dient op te eten om zo diens wijsheid te verwerven, zoals je de spieren van een sterk mens eet om diens kracht te verkrijgen enz. enz. Wat verdacht veel lijkt op een "frischzellentherapie" in afrikaanse gedaante.

Denk nu even verder: In een wereld, waarin al dergelijke zaken nog bestaan, komt het westerse denken opeens naar voren.

Ondanks alle materialistische tendenzen is het denken van het westen ideëel, ongeacht of je uitgaat van kommunisme of christendom dan wel een andere denkwijze. Het westen spreekt en denkt altijd in de termen van idealen.

Een ideaal echter is een droombeeld, een illusie, waarvan

je hoopt, dat zij eens waar zullen worden.

Afrika gelooft in feiten, nu en onmiddellijk tot stand komende. Vandaar, dat hierdoor op de duur wel het hen eigen geloof aan geesten en demonen wat veranderen kan, maar voorlopig de nadruk toch blijft vallen op de onzienlijke wereld, die met dergelijke denkbeelden onmiddellijk verbonden is en die de gedachten nu, op dit ogenblik, waar kan maken.

Vandaar dat de negers ook in verband met westerse denkbeelden een wonderlijke verbondenheid tot stand weten te brengen met de werelden van de geest. Het enige kontinent, waarop iets vergelijkbaars denkbaar is, is op 't ogenblik is Zuid Amerika. Daar echter is de primitieve benadering van het denkbeeld als een werkelijkheid reeds grotendeels teruggedrongen. De ontwikkeling in die richting staat in Afrika echter eerst aan het begin.

Men kan zich er in het westen natuurlijk zonder meer vanaf maken door te stellen, dat die mensen heel andere denk en leefwijzen kennen dan een beschaafd mens. Maar dat verandert niet veel aan de werkelijke feiten. Het is b.v. wel zeker, dat de pot in Zuid Afrika op het ogenblik op overkoken staat. Het zal niet zo lang meer duren, voor blanken met hun leven zullen moeten betalen voor de levens van zwarte leiders, die teloor gegaan zijn.

Zoals het niet zo lang meer zal duren voor ergens een paar mensen gaan antwoorden met wapens op wapengeweld van blanke ordehandhavers. Dat is een kwestie van rond 6 tot 9 maanden. Toch is dit niet het allerbelangrijkste. Vooral telt het feit, dat het merendeel van de z.g. naturellen ondanks alles christen is en blijft.

Maar deze mensen geloven op een andere wijze dan de blanke christenen. Zij denken, dat op een gegeven ogenblik de macht, waarover in de bijbel gesproken wordt, met hen zal zijn.

Zelfs de losgeslagenen uit voornamelijk stadgebieden, die zich marxisten noemen, hebben in deze dagen het gevoel dat ergens onzienlijke krachten wachten en binnenkort zo sterk aan hun zijde zullen staan, dat men hierdoor onoverwinnelijk zal worden en de blanken voor zich uit zal kunnen drijven, zoals eens de impi's van Dingaan deden.

Let wel: bij dit alles speelt, zoals bij vele rellen in deze dagen, een mystieke verzonkenheid een rol, een scheiding tussen eigen daden en een materiele werkelijkheid, zelfs wanneer men gelijktijdig die materiele werkelijkheid wil veranderen.

Indien op deze eigenaardige mentaliteit zou kunnen worden ingespeeld, zou zelfs in Zuid Afrika een overeenkomst tussen blank en zwart nog te bereiken zijn ondanks alles wat vooral ging.

Dan zal de blanke echter moeten beseffen, dat er een onzienlijke wereld is, die hij vooral moet erkennen en zo nodig bestrijden, omdat de strijd niet alleen voortkomt uit hetgeen men zien kan, maar uit vele geslachten van krijgers enz., die reeds vergeten schijnen te zijn. Dan zal men moeten beseffen, dat die wereld van het verleden op de mensen zo inspirerend in kan werken, dat zij al het andere vergeten.

Dan eerst zal men 't optreden van velen kunnen begrijpen,

die, omhangen met een medaille, die heel goedkoop ergens in Sheffield of zelfs in Tsjechoslowakije geslagen wordt, zich gevrijwaard voelen voor de mogelijkheid van verwonding of zelfs van arrest.

Indien men rekening houdt met de achtergrond van vele oudere leiders, zal men ook beter begrijpen, hoe de strijd tegen en macht - de blanken - zelfs tijdelijk alle tegenstellingen van stammen en zelfs rassen kan overbruggen. Maar alleen tijdelijk.

Vele blanken voelen het als belachelijk aan, wanneer negers, voorzien van te weinig en te slechte wapens, het eerlijk menen op te kunnen nemen tegen een overmacht en daarbij zich beroepen op Marcus, Lucas, Mattheus en Johannes, zeggende: door hun werk en hun meester weet ik onoverwinnelijk te zijn. Wat waanzin lijkt, maar het voor de inboorling niet is.

Niet alleen gelooft men dit alles, maar men zal handelen of alles, wat men gelooft, reeds nu en blijvend waar is. Bij deze actie let men dan niet verder op doden, die vallen, omdat die hun loon elders zullen krijgen, mits degenen, die nu leven, in hun geest verder strijden. Men beseft niet, dat men de doden uit de strijd al te vaak ziet als bondgenoten, als krachten, die in staat zijn hun medestanders vooruit te laten weten, wat er gaat gebeuren.

Het onvermogen die zaken te beseffen, maakt het voor de blanken in Zuid Afrika wel heel erg moeilijk. Ook al beseft die blanke wel degelijk, dat je niet het geheel van alle stammen, laat staan het geheel van Afrika, als een eenheid kunt beschouwen. Men rekent op een verdeeldheid, die echter ophoudt te bestaan, zodra een gemeenschappelijke strijd gaat losbranden.

In het noorden van Afrika treffen wij de moslimstaten, de arabieren, de koptische christenen enz. Alles afzonderlijke rassen en soorten met een eigen denken en geloven. Zeker. Maar ook allen nog mensen, die een simpel geloof bezitten, dat veel verder gaat dan het westen zich kan voorstellen.

Mensen met een geloof, waardoor men steeds weer bewust of onbewust een beroep zal doen op elk paranormaal vermogen, dat in een mens kan schuilgaan en steeds ook weer contact krijgt met andere dan menselijke krachten. Men zal zowel de krachten van de bezielde natuur weten te activeren als banden kunnen aanknopen met geesten uit het verleden of eigen directe voorvaders.

Voor degenen, die deze achtergronden beseffen, zal de komende ontwikkeling van Afrika ook begrijpelijker zijn. Maar voor b.v. Nederlanders zal het onbegrijpelijk blijven, dat de mensen daar zo fanatiek kunnen zijn en zelfs niet aan eigen zekerheid schijnen te denken, hun leven niet schijnen te tellen.

Dit wordt eerst begrijpelijk, wanneer men beseft, dat elke eenling zich deel gevoelt van een hogere wereld en tot zijn eenzijdig handelen pleegt te komen door zeer eenzijdige kontakten met geestelijke krachten enz.

Wat meer is, wanneer je iets begrijpt van deze toch voornamelijk geestelijke achtergronden, zul je ook eerder beseffen, waar de sterke en waar de zwakke punten van de afrikaanse leefwijze gelegen zijn. Men zal beter begrijpen, waarom al die

nieuwe staatjes in Afrika bij tijd en wijle een zo eratisch en schijnbaar onredelijk gedrag tonen.

Het sterkste punt van de afrikanen is wel de eenheid, die op te bouwen is, wanneer men uitgaat van geestelijke krachten en vermogens. Het zwakke punt is de neiging tot bluffen, de neiging om te doen, of men voor zich reeds alle macht en welvaart van het westen feitelijk bezit.

Bij de leiders geldt verder als een zwak punt hun geneigdheid zich te beroepen op deskundigen uit het westen, of met een geheel westerse opleiding, zonder aan de richtlijnen die dezen geven, ook maar iets van eigen innerlijkheid en mystiek te willen verbinden.

Het is jammer, dat zoveel van de eigen cultuur van de afrikanen in meer kenbare vorm op deze wijze teniet gaat. Wanneer je kijkt naar b.v. het magische werken van de zilversmeden uit de Hogar, zo realiseer je je als westerling in feite niet, dat dergelijke smeden niet alleen maar kunstnaars zijn, maar ook magiers, die al werkende iets meer dan alleen maar een kunstwerk tot stand proberen te brengen.

Vele sieraden, die dergelijke smeden maken, zijn inderdaad magische geladen en ook nu nog zijn er makers van messen en zwaarden, die door allerhande bezweringen daaraan bepaalde geestelijke krachten proberen te verbinden.

Nu nog zijn er in vele delen van noord Afrika, zelfs in de z.g. meer beschaafde gebieden als Tanger, Algiers e.d., mensen, die geheimzinnige geneesmiddelen maken en zelfs nog geheimzinniger amuletten, die inderdaad werken.

De details kunnen verschillen. De ene magier schrijft in zijn amulet de namen van de engelen van Allah op, de ander geeft de voorkeur aan de namen van mogelijk reeds vergeten demonen. Maar hun middelen werken vaak.

Daarom is het voor de westerling zo moeilijk te beseffen, wat zich precies in dit kontinent afspeelt. Neem b.v. het kralen tellen, dat u bij vele mensen uit deze streken ziet. Blanken denken daaraan meestal als een soort rozenkrans, een middel om bepaalde gebeden in juist aantal en volgorde te zeggen. Maar feitelijk gebruikt de doorsnee afrikaan deze methode om tot ontspanning te komen. Hij hanteert en voelt de kralen en zal mogelijk een bepaalde gedachte met deze handeling gepaard laten gaan. Maar de kralen aan hun snoer hebben toch vooral de taak hem innerlijk tot rust te brengen en desnoods voor zijn gevoel even buiten de tijd te plaatsen.

Velen die dit doen - niet allen - hebben, zodra die ontspanning bereikt is, tevens de neiging op krachten uit het verleden of hun geloof terug te grijpen. En wanneer zij dit doen, zal voor hen hieruit vaak een gevoel, een visioen zelfs, voortvloeien, dat - westers bezien - onredelijk is en zinloos dreigt te worden, wanneer je het in de daad omzet.

De afrikaan echter vindt hierin een stimulans tot handelen en kan als gevolg hiervan desnoods opeens gewelddadig optreden met onvoorstelbare wreedheid, of opeens een inzicht en begrip voor anderen tonen, dat je bij die persoon nooit gezocht zoudt hebben. Dan kan iemand, die onder de ene invloed gewelddadig werd, opeens daden stellen, die zo edelmoedig

en groots schijnen te zijn, dat je je afvraagt hoe het mogelijk is, dat een dergelijke primitieve mens dit in zich heeft.

Het is gemakkelijk genoeg wat te lachen over de kapriolen van 'n Hassan, een Ghadaffi en andere vooraanstaande mensen in Afrika.

Besef echter, dat deze mensen, zelfs wanneer zij geheel westers werden opgevoed, nog steeds gebonden blijven aan de achtergronden van hun eigen volk en de gevoelens, die in dit volk leven.

Denk in dit verband eens aan een Hussein, die denkt als een engelsman, maar moet leven als een oosterling en steeds weer rekening moet houden met emoties en gevoelens, die vanuit een redelijk standpunt dwaas en ondenkbaar zijn.

Vergeet niet, dat zelfs een dergelijke staatsman deel heeft aan de innerlijke boodschap, die voor zijn volk een zo grote rol speelt en deze mogelijk kan rationaliseren, maar nooit geheel zal kunnen afwijzen.

De ontwikkeling van Afrika brengt nieuwe invloeden, zeker, maar ook een sterk herleven van een oud wondergeloof, gepaardgaande met een praktisch gebruiken van paranormale krachten door allen, zelfs onder hem, die systemen aankleven als het marxisme e.d.

Dit veroorzaakt vele vanuit westers standpunt uit onredelijke reacties en ontwikkelingen. Ik vrees, dat het westen hiermede in de nabije toekomst wel eens gekonfronteerd zou kunnen worden op een wijze, die men allesbehalve aanvaardbaar en prettig zal vinden.

Men zegt wel eens: je kunt niet handelen over God met een priester. Maar je kunt ook niet op redelijke basis onderhandelen over geestelijke waarden met iemand, die voortdurend meent met de geest in contact te staan.

Je kunt niet zakelijk spreken met een mens, wiens emoties verbonden zijn met niet zakelijke waarden of zelfs onzienlijke machten.

In deze dagen constateer ik steeds weer, dat heel wat mensen vergeten schijnen te zijn, wat Afrika was en vaak ook nu nog is. Men vergeet ook, dat bepaalde cultuurwaarden van dit z.g. primitieve Afrika ouder zijn, dan uw eigen beschaving. Want toen de druïden in het noorden hun cultuur begonnen op te bouwen, bestond er reeds een maancultus in Afrika met een geheel eigen cultuur, die toen invloed had op alle mensen, die op dit kontinent leefden.

In de dagen, dat de eertste kloosters in Europa hun werk begonnen te doen, bestonden er in het geheimzinnige Afrika reeds vele inwijdingsscholen, ook al waren de eisen, die men aan kandidaten en leefwijze van kandidaten stelde, anders dan in Europa zelfs toen aanvaardbaar zou zijn geweest. Algemeen bezien was echter de verbreiding van geestelijke kennis en waarden in het donkere Afrika van die dagen groter dan in het nu zo beschaafde westen van Europa.

Toen uw voorouders nog in kleine paalhutten woonden, bestonden er reeds grotere steden in Afrika, bouwde men wonderlijke tempels voor zijn goden. Zeker, daarvan is nu niet veel meer over, maar dit is eerder aan de gebruikte materialen te wijten dan een gebrek aan kunde.

Het verleden van Afrika omvat culturen als die van Egypte, maar ook overleveringen uit de tijd van de atlantiden.

Zeker, de turken hebben het gezag in een groot deel van het noorden tijdelijk overgenomen en daardoor veranderingen in kultuur en mentaliteit tot stand gebracht, die b.v. voor de handelwijze van Egypte in deze dagen een goede verklaring vormen. Maar de oudheid is nog niet voorbij in dergelijke landen. Tussen de tempelruïnes van Egypte roept men nog in het geheim de oude goden aan en onder de boeren, de fellahin, schuilen ook nu nog groepen, die de oude magie hanteren van goden, die voor u ten hoogste een beeldje in een museum zijn.

In Ethiopië, met zijn woeste en primitieve herdersvolken en onderontwikkelde massa - gezien vanuit het westelijk standpunt - leven nog oeroude magische machten en gebruiken nog steeds en worden soms zeer oude kultusvoorwerpen bij feestelijke gelgenheden uit hun schuilplaatsen in grotten te voorschijn gehaald. Zoals er nu nog magische krachten en afbeeldingen aanwezig blijken te zijn in bepaalde kloosters en kerken, waar men zich uiterlijk schijnt te wijden aan het christelijke geloof zonder meer. Voorstellingen en symbolen van de oude magie worden soms, licht vermomd, zelfs megedragen in christelijke processies en degenen, die daarvan weten, voelen zich zo gekonfronteerd met wonderbaarlijke krachten. Zij kunnen daar - door veel meer uithouden, veel meer opbrengen en tot stand brengen, dan voor een westerling onder hun omstandigheden maar denkbaar zou zijn.

Deze mensen hebben in hun optreden iets van het fatalisme, dat, niet altijd geheel terecht, wel aan aziaten wordt toegeschreven. Zij hebben echter veel meer een vreemde, soms bijna dierlijke vitaliteit, een hoeveelheid levenskracht, die, wanneer zij maar bewust gericht gebruikt wordt, gemakkelijker wonderen tot stand brengt, dan in het westen ooit het geval zal kunnen zijn onder de daar nu heersende kondities.

Wat ons tot de hamvraag brengt: Zal het westen tijdig beseffen, wat er in Afrika feitelijk aan de hand is? Zal men in staat zijn door de uiterlijkheden en de schijn van barbarisme, luiheid en armoede heen te zien, wat er op de achtergrond in dit werelddeel gaande is? Zal men kunnen begrijpen, welke grote geestelijke en stoffelijke machten zich ondanks alles schijn van verdeeldheid hier aan het opbouwen is?

Want die achtergrond is de oorzaak van vele problemen, waarmede de mensen van deze tijd gekonfronteerd worden en het zijn vooral ook de geestelijke vermogens en krachten, die een rol zullen spelen in vele verwonderlijke ontwikkelingen op dit kontinent in de komende 20 jaren.

Er bestaan trouwens onder de ingewijden regels, ook in dit gebied en dezen worden buitengewoon streng gehandhaafd. Zelfs een hogepriester, een magier, vele malen beproefd en door allen gevreesd, zal, wanneer hij ook maar een enkele keer ingaat tegen de regels van zijn orde, niet alleen worden uitgestoten, maar zelfs ritueel ter dood gebracht.

Er zijn op het ogenblik geestelijke leiders in Afrika, die voornamelijk inspelen op de "volksziel", op het wonderlijke volksgeloof, mogelijk zonder te beseffen, dat zij zich door hun pretentie van inwijding en macht zich ook onderwerpen aan de regels, die voor hoge ingewijden e.d. gelden.

Indien zij, door hun behoefte het westen te imiteren, of bepaalde voordelen te behalen, in zouden gaan tegen deze

regels en plichten, zullen zij gedood worden door hun aanhangers en ontstaan revoluties, die schijnbaar zinloos zijn vanuit maatschappelijk standpunt. Het westen zal dan mogelijk zeggen, dat het onrechtvaardig is, wanneer juist die mensen worden ge-dood, die voor hun volk toch zoveel goeds hebben gedaan. En men zal niet beseffen, dat dit onontkoombaar, normaal en logisch is in de ogen van de betrokkenen.

Wanneer het westen een beter begrip had voor de achtergronden van Afrika, zou men ook niet meer proberen deze volkeren op elke wijze en met alle middelen te integreren met de westerse beschaving. Men zou hen meer de kans geven zichzelf te zijn.

Een aardig voorbeeld van de wijze, waarop dit mogelijk zou zijn, kan men in deze dagen aantreffen in verschillende z.g. oliesheikdommen: Hier zien zij, dat de oude hiërarchie gehandhaafd blijft, ook al zijn er moderne winkels, banken en zelfs stadions te vinden. De mensen krijgen ook modern onderwijs, maar de oude orde blijft desondanks gehandhaafd.

Wanneer een vorst met zijn absolute macht, die hij ook nu nog in eigen land pleegt te bezitten, echter ingaat tegen de ongeschreven regels, zal hij danwel door familieleden danwel door het volk, in welk geval dit volk aanneemt, dat de familie gefaald heeft en deze in haar geheel probeert om te brengen. Iets, waarvan u binnen afzienbare tijd eveneens enige voorbeelden te zien zult krijgen.

Het is niet alleen maar de politiek, die invloed heeft op de gang van zaken in de wereld, ook al zoudt u in uw land mogelijk langzaam de indruk krijgen, dat politiek gekonkel het enige is, wat van belang kan zijn.

Er is wel degelijk een geestelijk leven, er zijn geestelijke krachten en ontwikkelingen werkzaam over de gehele wereld. En ook al openbaren die zich niet overal even direct als in Afrika gemeenlijk het geval is, toch zullen die aanleiding worden tot onbegrijpelijke ontwikkelingen en gebeurtenissen, onredelijke reacties en wat u maar wilt.

Het ingaan tegen ongeschreven regels is hierbij in vele gevallen belangrijker dan goede bedoelingen en zelfs het boeken van suksessen. Wat mede een verklaring zou kunnen zijn voor de moeilijkheden, waarin Sadat zich binnenkort zal bevinden. Want dat dit gebeuren zal, staat reeds nu en zonder meer vast.

Daarbij is het goed u te realiseren, dat Sadat niet handelt vanuit een arabische, maar in feite vanuit een turkse mentaliteit, iets wat sterk afwijkt van de mentaliteit en gevoelens van een groot deel van de echte egyptenaren, vooral ook de wat donkerder gekleurde egyptenaren.

Wanneer er een oproer komt, zal dit zeker niet meer de opstand zijn van enkele generaals en ministers. Hierbij zal een groot deel van de mensen betrokken zijn en met wrede daden zal die massa in feite uitroepen: Je hebt gehandeld tegen onze wijze van denken in, je hebt tegen ons geloof gehandeld en ons innerlijk geschonden, door hetgeen je gedaan hebt.

Slechts iemand, die tegenover een dergelijke schending een veel grotere geestelijke macht en kracht kan zetten, zal in staat zijn de anderen te bedwingen. Wanneer Sadat er in slaagt de anderen te doen beseffen, dat hij beter dan zij

heeft gelezen in en gehandeld volgens de krachten van de ziel, zal hij in staat zijn, zijn positie nog enige tijd te behouden. Zonder een dergelijke innerlijke kracht van grote inhoud gaat hij, slagende of falende, binnen korte tijd aan zijn handelingen van de laatste tijd ten gronde.

Maar iets dergelijks geldt overal, voor elke politieke en economische ontwikkeling. In Afrika is echter bij de reacties geen redelijkheid volgens westerse normen aan te treffen. Wanneer al redelijkheid wordt gepresenteerd aan de buitenwereld, dan is zij inderdaad uiterlijkheid, schijn. Daarachter blijft een wonderlijke mystieke wereld verborgen, die in zeker opzicht zelfs op trouw gebaseerd schijnt te zijn:

Wanneer iemand goed en eerlijk met je handelt, dan blijf je met hem handeldrijven, ook wanneer anderen je een veel voordeliger aanbod doen. Het is of iemand, die je meent te hebben leren kennen en leerde vertrouwen, deel is geworden van de eigen wereld, deel is van je manna's, van je geestelijke en stoffelijke krachten en mogelijkheden.

Iets, waaraan men wel eens beter zou kunnen denken, wanneer men handelsrelaties met dergelijke personen en gebieden aan wil gaan.

Met dit alles hoop ik u iets getoond te hebben van een gemeenlijk verborgenblijvende wereld, een wereld, die niet geheel logisch of zelfs wetenschappelijk te benaderen is. Een wereld, die in het ontwakende Afrika zich in deze dagen wel bijzonder sterk schijnt te laten gelden.

Wie enig begrip voor het bestaan van deze invloeden ontwikkelt, zal beter begrijpen, wat er rond hem in de wereld gebeurt en bovenal ook beter beseffen, waar de westerse samenleving in relatie tot de z.g. derde wereld steeds weer faalt.

Mogelijk zal men dan ook begrijpen, dat voor een neger het niet werkelijk belangrijk kan zijn, of den Uyl en van Agt het al dan niet eens kunnen worden, maar wel van het hoogste belang is, dat zij, wanneer zij samengaan, dit getrouwelijk doen en, zo zij elkaar tot tegenstander kiezen, de strijd ook volledig en zonder aarzeling met alle middelen uitvechten. Want zouden zij ook maar een ogenblik aarzelen, hun aangenomen houding door te zetten, dan zijn zij volgens de afrikaanse redenering onwaardig nog langer hun plaats van gezag in te nemen.

Waarbij u wel dient te begrijpen, dat de afrikaan in zijn oordeel en benadering geen verschil kent tussen eigen mensen en mensen in een ver land, waarmee hij contact heeft. Hij zal altijd uitgaan van hetgeen gesteld, beloofd, gezegd is. En een ieder, die dit zonder meer wil veranderen, ten gronde willen richten. Want, zo zegt hij, dit is alleen maar rechtvaardig. Zo zijn immers de regels?

De neger verwacht ergens, dat ook de belangrijke mensen van andere volkeren zullen beschikken over een soort innerlijk weten en zullen beschikken over meer dan normale macht en krachten.

Hij kiest dan ook zelden partij voor een mens. Hij zal eerder kiezen voor een kracht of werking, waarmee hij zich innerlijk verbonden kan gevoelen. De onzienlijke wereld bepaalt in feite veel van hetgeen Afrika is en toont t.a.v. de buitenwereld. Kommentaar?

x Zal het westere materialisme hier niet vrij snel veranderingen aanbrengen b.v. door ontwikkelingshulp enz.?

- Het westere materialisme brengt veranderingen, dat is zonder meer waar. Maar men mag niet vergeten, dat die veranderingen alleen blijvend kunnen zijn, wanneer zij passen bij de eigen mentaliteit van de mensen daar.

Bij ontwikkelingshulp blijft dit demonstrabel, daar projecten steeds weer mislukken of uitlopen op iets geheel anders dan men bedoelde, tenzij zij precies aansloten bij de wijze van werken en denken van vooral de eenvoudige mensen.

Ontwikkelingshulp wordt soms direct of indirect besteed aan wapens. De eenvoudige mensen worden hierdoor niets beter en niet veel wijzer.

Men slaat bronnen voor de mensen, maar is niet in staat hun gewoonten te veranderen. De bronnen, die je slaat en de wijze, waarop die gebruikt kunnen worden, moeten dus in overeenstemming blijven, met hetgeen ter plaatse aan gewoonten bestaat.

Wanneer je een tijdlang met de mensen weet samen te wonen en hen aan de hand van je eigen arbeid kunt laten zien, hoe met geringe veranderingen een verbetering te bereiken is, zullen de mensen na enige tijd daarvan veel overnemen. Want het past nog steeds in hun eigen leven. Maar wat daarbij niet past, gaat al te niet, terwijl men nog tracht het op te bouwen.

De grote fout van de geestelijkheid, die lange tijd een soort monopolie had van dit soort hulp, maakte vaak de fout aan te nemen, dat, zo men uit Jezus' naam voor de mensen zou zorgen en hen helpen en genezen, de mensen hierdoor wezenlijk zouden veranderen.

Maar zelfs met grote offers kun je langs deze weg niet werkelijk de mentaliteit en geestelijke achtergronden van de mensen veranderen. Soms krijg je dan drama's, zoals in Kongo indertijd:

Een paar zusters werden met hun werken in een missiehuis bijzonder op prijs gesteld. Toen eenmaal de onlusten uitbraken en alle europeanen geëvacueerd zouden worden, deden de mensen het volgende: Voor die zusters konden vertrekken, werden zij door degenen, die zij zo vaak geholpen hadden, op rituele wijze vermoord.

Zoals bij een onderzoek bleek, hadden zij dit niet gedaan, omdat zij die missiezusters haten of iets dergelijks. Het was voor hen eerder een daad van liefde geweest, want alleen op deze wijze meenden zij deze zusters ondanks alles voortdurend bij zich te kunnen houden. Zoals zij stelden: De geest van de goede zusters zou immers nu ter plaatse bereikbaar blijven en op dezelfde prettige wijze als tijdens hun leven de stam raad en hulp kunnen geven?

Wanneer je van vele dergelijke zaken kennis neemt: het zijn er nogal wat, dan besef je ook, dat een ontwikkelingshulp, die alleen uitgaat van de westers materialistische beschaving en denkwijze, altijd op de duur mis zal lopen. Er is een te groot verschil in gevoels en gedachtenwereld om blijvende resultaten te kunnen boeken, zonder met het innerlijk van de geholpen rekening te houden.

Ook misverstanden komen vaak voor. Wanneer het westen royaal materiele hulp geeft, denkt het: zo ziet men hoe goed ik ben.

De neger redeneert: je hebt een reden daarvoor. Wanneer je zoiets doet, ben je mogelijk bang van mij, of je hebt iets van mij nodig. Dus zet ik een grote mond op en krijg nog meer. En wanneer blijkt, dat men de zaken inderdaad om niet en zonder voorwaarden krijgt, zal hij nog veel brutaler op gaan treden, uitgaande van de stelling: wanneer je mij zoveel geeft, is het duidelijk, dat je bang bent voor mij en mijn innerlijke kracht.

Houdt je met al deze dingen geen rekening, dan kun je met je ontwikkelingshulp beter meteen op het dak gaan zitten. Want je kunt er dan hoogstens een beetje mee Pronken, maar verder kom je niet.

x Wat zou dan de konkrete benadering van het westen moeten zijn?

- Geef zoveel mogelijk afrikanen, die daartoe ook maar enige aanleg vertonen, de kans om westerse kennis op te nemen. Beperk u niet tot opleiden voor academische graden, maar geef ook vakonderricht. Doe dit zoveel mogelijk buiten hun eigen territorium, zodat zij zich tijdens het scholingsproces geïsoleerd voelen. Hierdoor zullen zij gemakkelijker leren en de leerstof gemakkelijker aanvaarden. Laat de mensen, die geschoold zijn, daarna teruggaan en met het verworvene op eigen wijze en eigen risico werken. Dat is het beste, wat je voor hen kunt doen.

Geef deze mensen de hoogst nodige middelen, maar geef hen zelfs dezen niet, wanneer zij daar niets tegenover kunnen of willen stellen. Laat hen desnoods een gebouw optrekken, waarvan zij denken, dat het voor jou is, ook al zal het eens voor hen zelve bestemd zijn.

Geef niets zonder tegenprestatie. Alleen op deze wijze kun je respect afdwingen en gehoor krijgen. Alleen op deze wijze maak je alles, wat je voor hen doet, ook werkelijk waardevol.

Besef dat, ook al is uiterlijk een gelijkheid van ontwikkeling en denken te konstatieren, zelfs van gedrag, er toch grote innerlijke verschillen bestaan. Reken dan ook niet, zelfs niet bij de best geschoolden en aangepasten, op een reactie, zoals je die in eigen kring meent te mogen verwachten.

Waarmede ik het belangrijkste wel heb gezegd, ook al zal het u mogelijk hard klinken. Want het betekent: voed de mensen niet steeds weer, wanneer zij weer eens een hongersnood nabij zijn, maar maak hen duidelijk, hoe die hongersnood ontstaat en help hen zo goed mogelijk aan de oorzaak daarvoor een einde te maken. Hen die helpen kun je dan ook voeden. De anderen, die ondanks alle rampen hun oude patroon willen aanhouden, mag je echter niet helpen.

Het is verkeerd uit te gaan van het standpunt: Wij zullen jullie arme mensen alles geven, wat jullie nodig hebben, want jullie zijn al zoveel tekort gekomen. Want wanneer je dit enkele malen doet, zullen zij tot in de verre toekomst dit als hun goed recht beschouwen en je aanvallen, wanneer je hen niet steeds weer uit de moeilijkheden redt, die toch mede door hun eigen leefwijze en toedoen zijn ontstaan, zonder zichzelf ook maar iets te veranderen.

Wat naar ik hoop mijn standpunt voldoende duidelijk maakt.

x

En de politieke constellatie in Afrika?

-

Deze is op het ogenblik er een, waarbij in feite een soort middeleeuws heersers tegenover elkaar staan, dit incl. intriges, zoals die zich in elk paleis vroeger afspeelden.

Politiek gezien kun je dus stellen, dat er geen eenheid te vinden is. De besluiten van heersers zijn vaak eerder het gevolg van hun behoefte zich te laten gelden, dan van een met overleg ingenomen standpunt.

Broeders in het geloof vallen elkaar soms aan terwijl het gaat om politiek en menselijk onbelangrijke zaken. In vele gevallen blijkt, dat gesloten overeenkomsten bijzonder langdurig en nauwkeurig worden uitgewerkt, waarna de ondertekenaars zich aan enkele details inderdaad koncentrieus houden, maar de hoofdzaken eenvoudig vergeten. Enz. Enz.

De politiek wordt gemeenlijk gevoerd door mensen, die van minder belang zijn. Politieke bestrevingen gaan steeds weer uit van de kleine goden. Slechts enkele mensen in het gehele kontinent kunnen bewust en redelijk politieke besluiten nemen, waarbij zij niet slechts eigen roem op het oog hebben. Zij zijn echter een minderheid en hun aantal bedraagt, indien ik iedereen en alles mee zou tellen, veel minder dan 100.

Deze laatste mensen hebben gemeenlijk ten dele of zelfs geheel een zuiver westerse opvoeding genoten en beschikken over relaties, bezit en machtsmiddelen, waardoor zij zich ook bij eigen volk gehoor weten te verschaffen. Zij hanteren weinig of geen leuzen.

Daarbij komt, dat deze mensen vaak een internationale instelling hebben en eigen land vaak voor langere tijd verlaten. Hierdoor wordt altans de uiterlijke band met het eigen volk wat lossen. Toch zijn ook dergelijke politici maar ten dele uw vertrouwen waard, daar zij, om te blijven wat zij zijn, altijd rekening zullen houden met de geest en de inhoud van hun volk.

Hetgeen deze mensen tot stand brengen zal alleen van waarde en belang kunnen blijven voor buitenstaanders, zolang zij een eenheid van geest met hun volk weten te handhaven, zonder gelijktijdig daardoor tot de eenzijdige redelijkheid van hun volk te vervallen.

Politieke leiders kunnen veel onrecht doen zonder hierdoor de haat of misgating van hun volk op zich te laden, maar zij kunnen niet werkelijk ingaan tegen de gevoelens van hun volk, zonder hieraan zelf ten onder te gaan.

In politiek opzicht moogt u dan ook geen al te grote vastheid, laat staan een eenzijdige en voor u redelijke ontwikkeling verwachten. Vanuit westelijk standpunt is er ook geen sprake van grote betrouwbaarheid.

x

U stelde, dat, wanneer men de innerlijke achtergronden zou kunnen begrijpen, er zelfs nu nog tijd zou zijn om Z. Afrika te redden van een bloedbad.

-

Inderdaad. Het wonderlijke hierbij is, dat een afschaffen van de apartheid in zijn geheel hiervoor niet eens een voorwaarde is. Een onmiddellijk geven van algehele gelijkheid van rechten zou waarschijnlijk zelfs voor blank en zwart gelijkelijk fataal zijn.

Wel zou men onmiddellijk moeten beginnen met een intense scholingsmogelijkheid voor allen, die t.m. gelijkwaardig is

aan de faciliteiten, die nu alleen voor blanken bestaan. Gemengd onderwijs- zwart en blank op één school, in één klas - zou zo veel mogelijk moeten worden nagestreefd.

Het is verkeerd alle gekleurde mensen, die daar werken, als gastarbeiders te beschouwen. Men zou hen vrijheid van beweging en rechten tot vrije keuze van arbeid moeten geven. Voor gelijkeprestatie dienen zij gelijk loon met de blanken te ontvangen, bekwaamheid dient eerder criterium voor aanstelling op een post te gelden dan huidskleur.

Alle kleurlingen en naturellen zouden, mits voldaan wordt aan enkele eisen, zoals vlot kunnen lezen en schrijven, onmiddellijk stemrecht moeten krijgen en ook zelf kandidaten mogen aanwijzen.

Bovenal zou aan niemand mogen beletten zijn eigen denk- wijzen uit te dragen. Bestrijd volgens de regering onjuiste denkwijzen niet door onderdrukking, maar door juiste tegenar- gumenten, zodat je de mensen kunt overtuigen inplaats van een hen in feite tiranniseren.

De productiemiddelen zouden dan nog langere tijd voor- namelijk in blanke handen kunnen blijven en vele kleurlingen en naturellen met een betere opvoeding zouden zelfs vaak de blanke belangen doelmatiger verdedigen dan de blanken zelf, omdat deze mensen hun rasgenoten duidelijk kunnen maken, dat men voor het behouden van enige welvaart de blanken eenvoudig voorlopig niet kan missen. Ik vrees echter, dat dit de macht- hebbers te ver zal gaan en meen dan ook, dat een bloedbad op de duur hier onvermijdelijk is.

Het overname-proces speelt zich dan wel af, maar derma- te traag, dat integratie van de blanken in de zich dan vormende samenleving niet zullen kunnen integreren.

Voldoende? Dat moet ik afsluiten. Ik besef, dat ik niet in staat ben geweest om alle aspecten van Afrika met zijn vele verschillende volkeren en kulturen te behandelen.

Toch hoop ik, dat hetgeen ik gezegd heb, uw belangstelling voor dit aspect van de zaak de innerlijke wereld en kracht zozeer gewekt heeft, dat uzelf hierop verder in zult en wilt gaan.

Hetgeen ik gezegd heb, is echter juist zover het reikt. En vergeet niet, dat hetgeen ik nu over Afrika heb gezegd, grotendeels ook geldt voor andere werelddelen en volkeren.

Zelfs in Europa geldt veel van het gestelde, wanneer het gaat om verschillende volkeren, waarbij ik niet denk aan grenzen, maar aan kultuurverschillen e.d.

Wil je werkelijk met elkaar samen leren werken, dan moet je allereerst elkaar en elkanders problemen beter leren kennen, om vervolgens zo te werken, dat de innerlijke waarde van de ander niet kan worden aangetast door hetgeen, dat jij tot stand probeert te brengen.

Daarmede, vrienden, dank ik U voor uw aandacht.

--0--0--0--0--0--

Goeden avond, vrienden.

Het tweede gedeelte dient van meer esoterische aard te zijn, maar ik heb geen zin om lange verhalen op te hangen, dus houd ik het maar bij korte punten.

Het doel der esoterie is het erkennen van eigen innerlijk, waardoor de eenheid met de totaliteit bereikbaar wordt. Men is dan kosmisch bewust.

Iemand, die nog niet één is met zichzelf en zich toch van de kosmos bewust wordt, is snel out. Hij is dus kosmonout.

Een mens, die zichzelf leert kennen, is het over het algemeen met zichzelf niet bepaald eens. Dat is heel begrijpelijk, want wanneer elke mens datgene zou zijn, wat hij in de ogen van anderen wil schijnen, zou de aarde een paradijs zijn.

Laat ons echter tevreden zijn dat wij zijn, wat wij zijn en met hetgeen wij zijn en hetgeen wij kunnen, doen wat voor ons mogelijk is.

De grootste ontwikkelingsmogelijkheid voor het ik is steeds weer gelegen in het waarmaken, van hetgeen je in jezelf hebt erkend, zonder je daarbij gelijktijdig voor te laten staan, op hetgeen je meent te kunnen bereiken.

Elke school en elke lering is in geestelijk opzicht bruikbaar. Er zijn tenslotte ook verschillende soorten van krukken: de eens is goed, de tweede minder en de derde soort heeft misschien het gevaar, dat je er je nek mee breekt, maar het zijn uiteindelijk krukken en kunnen je zo nodig enige steun geven.

Wat dat betreft, zal het een ieder wel duidelijk zijn, dat een mens, die geestelijk te snel te hoog stijgt, op een gegeven ogenblik ook weer naar beneden moeten komen. Je ziet je dan op een gegeven ogenblik zakken en dan gedragen zij zich ook als zodanig.

Probeer nooit in geestelijk opzicht boven je stand te leven. Stoffelijk kun je het mogelijk nog voor elkaar brengen, wat dan kun je met lenen en staatssubsidie nog heel wat voor elkaar krijgen. Maar geestelijk kun je niets lenen en subsidie krijg je zeker niet, wanneer je boven je stand leeft.

Leef dus volgens het besef, wat je nu hebt en de mogelijkheden, waarover je nu beschikt. Dan kun je alles bereiken, wat voor jou op dit ogenblik denkbaar en bereikbaar is.

Op het ogenblik, dat je doet, of je meer bent dan je werkelijk bent en je zo doelen stelt, die verder gaan dan je eigen vermogen tot beseffen en overzien, zul je altijd weer met mislukkingen worden geconfronteerd.

Wanneer u wilt proberen door te dringen in geestelijke geheimen, dan moet u het volgende onthouden: Iemand, die met drie treden tegelijk de trap op stormt, gaat wel snel, maar hij kan sneller een trede missen. En het missen van een enkele trede is dan voldoende om je nek te breken. Wanneer je geestelijk op wilt schieten, geldt dit zelfde: sla geen tree over, wanneer je niet een grote kans wilt lopen verkeerd terecht te komen.

Dus stap voor stap en aap-noot-mies eerst. Of, wanneer je van de andere kunne bent, kun je desnoods verdergaan tot Teun of Gijs.

Onthoudt verder: Het menselijke leven met al zijn

aspecten, dus ook de zuiver stoffelijke, is deel van de bewustwording, die je doormaakt. Het ontkennen van een deel of geheel van je mogelijkheden en wezen is een grote domheid en betekent vaak iets, dat nog dwazer is dan met een auto willen rijden zonder eerst te zorgen, dat er benzine in de tank zit.

Wanneer je probeert de werkelijkheid te erkennen en begint met de werkelijkheid omtrent jezelf, zul je ontdekken dat alles werkelijk nog wel meevalt, omdat die werkelijkheid nog niet zo slecht is, als u toch meende, dat zij werkelijk was.

En nu ik dit alles zo gezegd heb, ben ik van mening, dat ik al meerdere voor u geestelijk belangrijke lessen in een korte tijd heb weggegeven. Maar helaas vinden vele mensen mijn lessen nooit mooi en anderen vinden die niet geestelijk genoeg.

Ik zal u ook vertellen waarom: Een geestelijke les is in de ogen van vele mensen een les, die dermate vaag is, dat je er van afles bij kunt denken, zonder dat je er iets mee hoeft te doen.

Heel wat mensen hebben in de loop der tijd dan ook al beweerd: hij zegt het allemaal te scherp en te kort, daar kom je niet verder mee.

Maar mijn bedoeling is dan ook niet, dat u door het aanhoren van de les zonder meer verder komt, maar dat u door de les er toe komt verder te gaan in de mogelijkheden, die innerlijk en wereld u bieden. Want dat is de manier om werkelijk meer bewust te leven, ofschoon heel wat mensen dit allang vergeten schijnen te hebben.

Ik heb het gevoel, dat er heel wat mensen zijn, die tot de konklusie komen geestelijk brood nodig te hebben en dan hierheen komen in de hoop, dit als genade te ontvangen. Zij zouden geestelijk genadebrood willen eten en zo zonder eigen moeite verder komen.

Maar genade is datgene, waaraan je je waardig toont en geestelijk brood bestaat uit datgene, wat je geestelijk ook kunt verteren. Maar ja, wanneer je met mensen over verteren spreekt, zoeken zij het gemeenlijk meer in de richting van het potverteren.

En wanneer ik toch over potverteren spreek, laad ik de schijn op mij, dat ik spreek over moeilijkheden bij de kabinetsformatie.

En wanneer je spreekt over deze kabinetsformatie, wat komt daar dan weer uit? Politieke deformatie.

Indien je te maken hebt met politieke deformaties, wat krijg je dan weer: verstoorde illusies en een terugkeren tot de normaliteit van het nederlandse leven, wat neer komt op een sterke toename van de onderlinge verdeeldheid.

Maar wat u betreft: indien u ooit probeert de waarden van uw innerlijk leven op een dergelijke wijze tegen elkaar uit te spelen, waarbij u voortdurend zoekt geestelijke en stoffelijke zaken tegen elkaar af te wegen in de hoop zo zonder verlies zoveel mogelijk te kunnen doen, wat u zelf zo wilt, inclusief een voor uzelf geheel aanvaardbaar levensprogramma, zo zult u altijd blijven steken bij deze formatiepoging:

Je kunt jezelf niet formeren, je waarden tegen elkaar uitspelende, maar kunt alleen werkelijk jezelf zijn.

De meeste mensen, die zichzelf zijn, worden zich hierdoor

meer bewust van zichzelf .

Hoe meer je je bewust bent van jezelf, hoe meer je ook zult beseffen omtrent de wereld, waarin je leeft. En hoe meer je je bewust wordt van de werkelijke wereld, waarin je leeft, hoe sterker je je ook bewust zult worden van de kracht, waarin en waaruit je bestaat.

Hoe groter je bewustzijn wordt van de kracht, die je in stand houdt, hoe sterker je wordt, daar die kracht steeds meer beseft wordt als werkende in je wezen en jij daardoor voortdurend meer gaat begrijpen, dat het geheel van je leven en wezen niet anders is dan de mogelijkheid om die kracht op de voor jouw wezen meest juiste wijze voortdurend tot uiting te brengen.

Wat zit u opeens te hijgen? Moeite om mee te komen? Ik vind het overigens niet erg, want vele beroemde mensen schijnen tegenwoordig last te hebben van hijgers, zij het dat die per telefoon werken.

Of mogelijk hebt u iets te veel gerookt en bent u daardoor buiten adem. Het zou kunnen zijn, nietwaar? In dat geval verwijs ik u naar de kankerbestrijding, die van deze dingen heel wat schijnt te weten. Maar haar grootste taak zie ik toch op het ogenblik liggen in een korrigeren van de houding van de doorsnee nederlander t.a.v. de nu gevoerde politiek. Want daarover wordt gekankerd, dat het niet mooi meer is.

Om de voorkomen, dat u zich te zeer ergert en men boven denkt, dat ik niet in staat ben iets van esoterische betekenis gedurende meer dan vijf minuten achtereen te zeggen, laat ik hierop enkele meer geestelijke gezegden volgen:

Ik ben in mijn uitingen niet bepaald esoterisch van aanleg, dat beseft ik heel goed. Maar esoterie is iets, wat een vanzelfsprekend deel van je leven wordt op het ogenblik, dat je uiterlijkheden niet meer als albepalend kunt ervaren. En dat gebeurt je, wanneer je geest wordt. Dus wanneer u snel esotericus wilt worden, kunt u beter naar ons toe komen.

En wanneer u geen haast hebt daarmee, zal ik u dit zeker nooit kwalijk nemen. Integendeel. Maar denk dan niet, dat je een goed esotericus kunt worden door een paar boekjes er over te lezen.

Mogelijk hebt u echter nog iets aan het volgende: Wees je steeds bewust van hetgeen je doet en gedaan hebt. Hierdoor zul je je eigen drijfveren gemakkelijker beseffen, eerder ontdekken, wat voor jou werkelijk belangrijk is en bovendien eerder weten, waar je uiteindelijk dingen moet afwijzen, als voor jezelf onjuist.

Wanneer je weet, wat je voor jezelf goed en wat je verkeerd acht, zowel t.a.v. als vanuit jezelf, kun je op de duur ook beseffen, wat je in wezen bent, wat dan weer, zoals gezegd, voert tot een beter beseft van de kracht, die in je bestaat, zowel als van de zin van je eigen bestaan.

Wanneer je in jezelf op zoek bent naar de waarheid, zul je al snel ontdekken, dat je innerlijk nogal wat verschillende afdelingen bezit. De doorsnee mens, die in zichzelf gaat dolen, zal tot de konklusie komen, dat hij alle soorten van gelegenheden, kerk en kroeg en alle tussenliggende belevingsmogelijkheden, in zich bergt.

De meeste mensen zeggen zichzelf dan, dat zij voortaan

innerlijk alleen nog maar ter kerke mogen gaan en de rest eenvoudig moeten vergeten.

Dit nu is verkeerd. Stel je voor, dat er een dorp is, waar men alleen maar een kerk staat en verder niets te vinden is buiten een woning. Daar zal het gehele dorp wel gesticht worden, maar ook sterven van de honger, wanneer men niet ergens anders naar toe gaat.

Geestelijk zal hetzelfde het geval zijn. Om met jezelf te kunnen leven en bewust te worden, zul je alle verschillende waarden, die in je bestaan, moeten aanvaarden. Zij hebben allen hun eigen betekenis.

Een werkelijke esoterische bewustwording ontstaat niet, wanneer je delen van eigen innerlijk ontkent of zelfs geheel afschaft, maar wel wanneer je het geheel van de innerlijke mogelijkheden zodanig weet samen te voegen, dat zij allen op de meest perfecte wijze tot uiting kunnen komen.

Ten laatste dit: Probeer nooit jezelf duidelijk te maken, hoe hoog je al bent gestegen, of hoe zondig je wel bent. Hieruit ontstaat geen enkele ware bewustwording en hierdoor bereik je geen enkele verhoging van je innerlijke mogelijkheden.

Probeer eenvoudig te weten wat je bent, zonder te veel verzet te aanvaarden, zowel wat je nu bent als alles, wat je eens geweest bent en tracht op grond van dit alles toch steeds weer om nog juister te denken en te handelen.

Dit zoeken naar innerlijke en uiterlijke juistheid komt neer op een steeds beter beseffen van eigen mogelijkheden en innerlijke krachten, terwijl je ook de mogelijkheid steeds meer vindt om alle krachten, zowel als je werkelijke wezen buiten je op een steeds overtuigender wijze tot uitdrukking te brengen.

Dat was het dan. Ik stop met diepzinnigheden. Er zijn mensen, die dergelijke diepzinnigheden op een bijna zinnelijke wijze plegen te verwerken, maar ik heb er gewoonweg verder geen zin meer in vandaag.

Trouwens, zinnelijkheden zeggen mij tegenwoordig heel weinig meer, dus waarom zou ik dan diepzinniger zijn dan noodzakelijk is volgens de leiders, die mij de mogelijkheid hebben gegeven mij hier te uiten, maar dan wel onder voorwaarde, dat ik dit zou doen in overeenstemming met hun programma.

Begrijpen kan ik dit laatste wel, want zij hebben een programma opgesteld en daaraan moet men zich dan ook zo goed mogelijk houden. Stel je voor, dat een artist in een theater, waarin King Lear op het programma staat, opeens halverwege de voorstelling zegt: ik heb geen zin meer en verder gaat met een rol uit Hamlet. Dat kan eenvoudig niet.

Nog een paar definities dan maar: Wie? Levensvreugde: het vermogen blij te zijn, dat je leeft, ongeacht het feit, dat je niet met alles in dat leven even blij bent. Gasbel: datgene, wat de illusie van nederlands welvaart nog korte tijd drijvende kan houden, ofschoon de bel steeds meer slinkt en het beleid steeds meer stinkt. Zonnewende: De terugkeer van het licht, de droom van de bereiking, samengaande met een poging door de middenstand, via feestelijke verlichting de mensen tot aankoop van overbodige zaken te verleiden.

Maar nu moet ik gaan. Goeden avond.

d.d. 18 november 1977

--0-0-0-0-0--

Faint, illegible text covering the majority of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

5
6

7
8